

Een crisis komt nooit alleen¹

door Ellen Soerjatin

verschenen in:

'De grenzen opzoekend', Liber Amicorum voor Prof. dr. mr. P.M. van der Zanden RA, onder redactie van C.J.A. van Geffen en E.H.J. Vaassen, Tilburg University / Vereniging Jaarrekeningenrecht 14 september 2012

1. Inleiding

Met dit Liber Amicorum wordt het afscheid van Peter van der Zanden ingeluid, die met zijn rijke en brede ervaring en vanuit verschillende invalshoeken (als accountant, jurist en econoom) het perspectief op de accountancy aanzienlijk heeft beïnvloed. Op dit moment verkeert het accountantsberoep in een lastige situatie in de naweeën van de financiële crisis. Ik lever graag een bijdrage aan het Liber Amicorum met een schets van de aspecten waarmee een 'accountant in crisis' kan worden geconfronteerd.

Sinds de financiële crisis zwelt de kritiek op het accountantsberoep weer aan.² De kritiek is echter niet nieuw en vindt zijn grondslag in de aloude verwachtingskloof: het verschil tussen wat het publiek verwacht van de accountant en wat de accountant daadwerkelijk kan bieden. Na de beursschandalen eind jaren '90 lag het streven tot overbrugging van deze verwachtingskloof ten grondslag aan onder andere de vervanging van de Gedrags- en beroepsregels accountant ('GBA') door de Verordening Gedragscode ('VGC') en de introductie van onafhankelijk toezicht op accountantsorganisaties. Het heeft niet mogen baten. De accountant is nog steeds een *'easy target'*. Als zich een incident voordoet, dan komt – bijna automatisch - ook de betrokken accountant onder vuur te liggen.³ En wederom is zijn rol aanleiding voor wetwijzigingen. Momenteel is bij de Eerste Kamer in behandeling de Wet op het accountantsberoep, inclusief een aantal amendementen daarop, die onder meer zien op verplichte kantoorroulatie en een scherpere scheiding tussen controle- en adviestaken.⁴ De Raad van State heeft op 4 mei 2012 tot een gefaseerde inwerkingtreding van de wet geadviseerd, mede gelet op ingrijpende consequenties van de wet voor de beroepspraktijk van de accountants en hun organisaties.⁵

Accountants(organisaties) zijn, afgezien van opleidingseisen, gebonden aan vele regels, zoals de Wet toezicht accountantsorganisaties ('Wta'), het Besluit toezicht accountantsorganisaties ('Bta'), de al eerder genoemde VGC, en vaktechnische regelgeving. Ieder kantoor heeft een kantoorhandboek, kwaliteitsbeleid, een stelsel van kwaliteitsbeheersing, richtlijnen en gedragscodes voor medewerkers, en uiteraard een beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Als het goed is, is dus in alles voorzien om een crisis te voorkomen. Doet zich desondanks een crisis voor, dan staat deze niet op zichzelf. Er zijn allerlei andere randverschijnselen waarmee ook rekening moet worden gehouden. Deze komen in de onderhavige bijdrage aan bod.

2. De krantenkoppen

Het succes van een onderneming leunt zwaar op diens reputatie. Of het nu gaat om een retail bedrijf of bank, of om een zakelijke dienstverlener zoals de accountant, de advocaat en de notaris. Daarom zal ieder kantoor zich in de markt presenteren als betrouwbaar, vakbekwaam en succesvol. Maar een

Ellen Soerjatin is advocaat bij Stek in Amsterdam. Zij is gespecialiseerd in professionele aansprakelijkheid waaronder die van accountants (en bestuurders en commissarissen) en adviseert als corporate litigator over ondernemingsrechtelijke geschillen.

¹ Deze bijdrage is een bewerking van een voordracht van Ellen Soerjatin tijdens het seminar 'Crisis- en reputatiemanagement' van AON en het COT Instituut voor Veiligheids- en crisismangement op 29 maart 2012 voor verschillende zakelijke dienstverleners, onder wie de accountant. De bewerking betreft de periode tot medio mei 2012.

² Bijvoorbeeld het Green Paper *'Audit policy: Lessons from the crisis'* van de Europees Commissaris Interne Markten & Diensten.

³ Bijvoorbeeld: de tuchtklacht van de AFM tegen de accountant van DSB Bank; intrekking door de accountant van de controleverklaring bij de jaarrekening van Vestia; actie van de VEB tegen o.a. de accountant van Landis etc.

⁴ EK 33.025.

⁵ EK 33.025 C.

zorgvuldige opgebouwde reputatie en een fanatiek bewaakt image waar klanten en medewerkers op af komen, kunnen in één klap vernietigd worden door een crisis en door de manier waarop daarmee wordt omgegaan. In PR-termen is een crisis *'een gebeurtenis die intensieve, negatieve media-aandacht trekt en die de normale gang van zaken verstoort'*.

Ook in de wereld van de accountancy bestaan er vele voorbeelden van kleinere en grotere crises. Een willekeurige greep uit een aantal min of meer recente krantenkoppen:

'Rel tussen VEB en Deloitte over Ahold-zaak' (FD 17 april 2012)

'AFM beboet Ernst & Young voor niet naleven zorgplicht' (Accountancynieuws 26 januari 2012)

'Claim tegen Fortis-accountant' (FD 5 december 2009)

'Accountant Ernst & Young geschorst na "misleiding"' (FD 17 maart 2010)

'Harde kritiek op accountant Ernst & Young in DSB-zaak' (FD 24 maart 2012)

'Woningcorporatie Rochdale zet bij schoonmaak accountant aan kant' (FD 15 februari 2010)

'KPMG zet unieke stap met intrekken van handtekening' (FD 28 april 2012)

'Justitie onderzoekt Deloitte in Ahold zaak' (FD 3 juni 2008)

'AFM pakt accountant aan' (FD 21 maart 2012)

Wat opvalt, is dat de betreffende kantoren meestal met naam en toenaam worden genoemd. Maar ook zonder naam is makkelijk te *googlen* om welke accountant of om welk kantoor het gaat. Helaas kan negatieve media-aandacht niet meer weggewoven worden in de verwachting dat *'de krant van vandaag morgen gebruikt wordt om de vis in te verpakken'*. Belangrijker dan de krant van vandaag is immers het internet; een fundamenteel onderdeel van het dagelijks leven in Nederland. Maar liefst 90% van de Nederlanders heeft thuis internettoegang; velen zijn actief op allerlei fora en weblogs, waarin (vaak anoniem) 'even lekker gescholden kan worden'. Negatieve berichten blijven lang op internet staan, en verouderde informatie kan jaren na dato een onvolledig beeld schetsen. Ik hoop niet dat potentiële klanten zich bij hun adviseurskeuze door zulke berichten laten leiden. Maar een kantoor in crisis moet momenteel ook met dit soort (gedateerde of onvolledige) uitingen rekening houden en daarmee kunnen omgaan.

3. De aard van de crisis

Ook in de wereld van de zakelijke dienstverlening buiten de accountancy zijn tal van voorbeelden van negatieve berichtgeving te vinden. Als ik al die voorbeelden in categorieën indeel, dan lijkt het meestal te gaan om:

- Aansprakelijkheidsclaims of tuchtklachten
- Strafrechtelijke vervolging wegens misdrijven
- Ingrijpen door de toezichthouder
- Medewerkers of ex-medewerkers die de vuile was buiten hangen
- Gerommel binnen een kantoor waarbij partijen ruziënd over straat rollen

Daar kan de schending van de vertrouwelijkheid aan worden toegevoegd. Af en toe verschijnt een

bericht in de krant over een advocaat of rechter die zijn tas met vertrouwelijke dossiers in de trein heeft laten liggen. Door *social media* als Twitter, LinkedIn, Facebook wordt het risico van openbaarmaking van vertrouwelijke dossier- of cliëntinformatie alleen maar groter. Ook voor het accountantsberoep, bij de uitoefening waarvan de geheimhoudingsplicht een van de fundamentele beginselen is. Niet alleen kantoren hebben een eigen Twitteraccount. Vele individuele accountants twitteren er op los. Een Amerikaanse website voor accountants (CPA Trendlines) bevat een lijst met 80 tips hoe accountants Twitter kunnen gebruiken, onderverdeeld in de categorieën *build credibility*, *market your business*, *grow ears*, *grow your online network*, *grow your offline network*, en *have fun*. De kansen van *social media* zijn groot, maar dat geldt ook voor de gevaren. Zelfs met een geheimhoudingsplicht is een 'Twitterblunder' snel gemaakt.

4. De risico's

De werkomgeving van zakelijke dienstverleners levert steeds meer risico's op:

- klanten vragen om specialisatie maar willen tegelijkertijd minder kosten maken; de tarieven staan onder druk en voor minder geld moet de adviseur méér doen;
- zaken worden ingewikkelder; dat vraagt om specialisatie, daar is tijd en geld voor nodig, maar klanten zijn steeds minder bereid om hoge tarieven te betalen en vragen om *fixed fees* of kortingen;
- de werkdruk is hoog, 24/7 bereikbaarheid is eerder regel dan uitzondering;
- de wet- en regelgeving wordt complexer, wetten worden vaak gewijzigd en er ontstaat een web van regels waardoor de adviseur zich een weg moet banen;
- voor accountants worden strengere eisen gesteld aan de onafhankelijkheid;
- steeds meer informatie is digitaal.

Wat dit laatste risico betreft, worden de waarschuwingen voor *cybercrime* steeds sterker. Uit een begin maart 2012 door KPMG gepubliceerd onderzoeksrapport blijkt dat de helft van Nederlandse bedrijven in 2011 het slachtoffer is geweest van een cyberaanval, waarbij vele persoonsgegevens werden buitgemaakt. Elke organisatie, groot of klein, kan slachtoffer worden van een cyberaanval. Dat deze dreiging ook reëel is voor advocaten en accountants, die cliëntinformatie geheim moeten houden, blijkt uit een recente publicatie over *hackers* die op vertrouwelijke cliëntinformatie aasden.⁶ De computers van enkele Canadese advocatenkantoren waren *gehackt* op informatie over eventuele overnames van cliënten. Bovendien blijken *video conference* en *conference call* systemen vaak matig beveiligd. *Hackers* breken daar makkelijk op in, en kunnen meekijken en meeluisteren met gesprekken met cliënten.

In dit verband is de nieuwe Europese privacywetgeving voor de verwerking van persoonsgegevens van belang die waarschijnlijk in 2014 of 2015 in werking treedt.⁷ Op dit moment is er een algemene meldplicht voor bedrijven die persoonsgegevens verwerken. Deze geldt, behoudens een vrijstelling, in principe eveneens voor zakelijke dienstverleners, onder wie accountants. De meldplicht komt te vervallen, maar wel moet de organisatie straks kunnen aantonen dat dat zij die persoonsgegevens adequaat beschermt. Bij overtreding van de privacy regels of bij een datalek zal het College Bescherming Persoonsgegevens hoge boetes kunnen opleggen (tot EUR 1 miljoen of 2% van de totale jaaromzet van de organisatie).

Afgezien hiervan, komen de risico's die ik zojuist noemde eigenlijk allemaal op hetzelfde neer: het risico om aansprakelijk te worden gesteld of een tuchtklacht aan de broek te krijgen als opstapje naar een schadeclaim.

⁶ Het Advocatenblad 2 maart 2012: '*Hackers azen op advocaatgeheimen*'.

⁷ Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data (General Data Protection Regulation), Brussels, 25.1.2012 COM(2012) 11 final.

5. De impact

Overkomt een kantoor een crisis, dan staat, zoals in de inleiding gememoreerd, zo'n gebeurtenis niet op zichzelf. Niet alleen de crisis zelf moet worden bezworen; het brengt allerlei randverschijnselen mee die ook een bedreiging kunnen vormen. In deze bijdrage identificeer ik enkele daarvan aan de hand van praktijkvoorbeelden.

a. De klant

De eerste aan wie het kantoor in crisis denkt is natuurlijk de klant. Het is een open deur, maar de relatie tussen adviseur en klant is gebaseerd op vertrouwen. Komt een kantoor negatief in het nieuws, dan kan dat leiden tot verlies van klanten en de acquisitie van nieuwe klanten moeilijker maken.

Dat in een dergelijk geval ook claims van klanten niet uit te sluiten zijn, bleek in de crisis die het Amerikaanse advocatenkantoor Clifford Chance in 2002 trof. Een intern memo waarin medewerkers zich beklagden dat de hoge urentargets leidden tot het 'schrijven met een vork' (*overbilling*) lekte uit naar de *London Financial Times* en leidde tot wereldwijde, negatieve media-aandacht. Het kantoor moest niet alleen alles uit de kast halen om de PR-schade te beperken, maar moest zich ook verdedigen tegen claims van klanten die, op basis van ditzelfde memo, beweerden dat het kantoor hen te hoge declaraties had gestuurd.

De kring van personen die een schadeclaim kunnen instellen verschilt per beroepsgroep. Voor advocaten komt de dreiging meestal alleen vanuit de cliëntenhoek. Ieder kantoor werkt met algemene voorwaarden die deel uitmaken van het contract met de klant. Deze voorwaarden bevatten meestal een aansprakelijkheidsbeperking, waaraan de klant die een schadeclaim instelt aan is gebonden, behalve in geval van opzet of bewuste roekeloosheid. Wat echter niet in algemene voorwaarden kan worden uitgesloten is de aansprakelijkheid tegenover derden. Vooral de accountant en de notaris kunnen daar last van hebben. Zij hebben een andere rol dan de advocaat die slechts een partijbelang behartigt. De accountant en de notaris hebben allebei een publieke taak en voor hen gelden specifieke onafhankelijkheidseisen. Als zij een fout maken, kunnen ook derden daardoor schade lijden, en juist die schade is vaak het hoogst. Zo heeft de Hoge Raad in de Vie d'Or zaak voor het eerst met zoveel woorden bevestigd dat de controlerend accountant een zorgplicht heeft tegenover derden omdat hij een publiek belang dient.⁸ Het is niet per definitie zo dat een schending van die zorgplicht ook meteen tot aansprakelijkheid van de accountant leidt; dat hangt af van de concrete omstandigheden. Onder omstandigheden kan geoordeeld worden dat de accountant bepaalde maatregelen had moeten nemen om schade van derden te voorkomen, zeker als de schade redelijkerwijs voorzienbaar is. Als de accountant kan aantonen dat hij heeft gewaarschuwd voor bepaalde gevaren, zou dit hem kunnen helpen bij het verweer tegen een schadeclaim van een derde.

b. Peers/verwijzers

Een praktijk draait voor een deel op verwijzingen door *peers* en aanbevelingen van derden. Een goede reputatie, betrouwbaarheid en aanzien bij deze *peers* en verwijzers is dan essentieel. Duiken over een kantoor ongunstige berichten op, dan kan dit een negatief effect hebben op de stroom van verwijzingen, en mogelijk zelfs op de vermelding in de *league tables* zoals die bijvoorbeeld voor de advocatuur bestaan.

c. De toezichthouder

De roep om onafhankelijk toezicht wordt steeds sterker. De Nederlandse Orde van Advocaten krijgt een onafhankelijk College van Toezicht⁹; het financiële toezicht op de notaris van het Bureau Financieel Toezicht is uitgebreid met toezicht op de kwaliteit en integriteit van de notaris.¹⁰ De accountants hebben inmiddels ruime ervaring opgedaan met het onafhankelijk toezicht van de AFM.

⁸ Hoge Raad 13 oktober 2006, JOR 2006/296 m.nt. H. Beckman.

⁹ De Ministerraad heeft op 2 maart 2012 ingestemd met het wetsvoorstel, dat momenteel voor advies bij de Raad van State ligt.

¹⁰ Wet van 29 september 2011 tot wijziging van de Wet op het notarisambt (32250).

Om een wettelijke controle te kunnen uitvoeren, is een vergunning van de AFM nodig. De AFM controleert of de accountantsorganisatie aan de wettelijke normen voldoet en de betrouwbaarheid van beleidsbepalers wordt getoetst. Signalen uit de markt (zoals negatieve berichten in de pers of een crisis) kunnen aanleiding zijn voor een inval of een incidentonderzoek door de AFM.

De accountantsorganisatie is verplicht om incidenten 'onverwijld' bij de AFM te melden; gebeurt dit niet of niet tijdig genoeg, dan kan de AFM sancties treffen, zoals het opleggen van een last onder dwangsom of een boete, eventueel gecombineerd met publicatie van het opgelegd zijn van die boete. Het kantoor moet zelf beoordelen of een gebeurtenis kwalificeert als een 'melding plichtig incident'. Kort samengevat moet het gaan om gebeurtenissen die een ernstige bedreiging vormen voor de integere bedrijfsvoering. Die beoordeling is nogal een opgave en kan het kantoor voor een dilemma stellen.¹¹ Meldt het kantoor niet, waar dat wel had moeten, dan hangt het kantoor een sanctie boven het hoofd. Meldt het kantoor wel, dan kan de indruk ontstaan dat het stelsel van kwaliteitsbeheersing niet op orde is. Laat staan wat die indruk is als het kantoor vaker een melding doet.

Een veroordeling van een accountant voor een misdrijf die geen directe relatie heeft met zijn functie hoeft waarschijnlijk niet als incident gemeld te worden. Het zal geen invloed hebben op de integere bedrijfsvoering van het kantoor – al zal hierover mogelijk anders geoordeeld kunnen worden als de desbetreffende accountant beleidsbepaler is van zijn kantoor. Als echter bij een klant boekhoudfraude wordt ontdekt, lijkt het waarschijnlijk dat dit een melding plichtig incident is, al zal dit ook hier van de omstandigheden afhangen. Kortom: de beslissing om wel of niet te melden is geen gemakkelijke opgave voor het kantoor dat hiermee wordt geconfronteerd.

d. Medewerkers/de arbeidsmarkt

Een kantoor wil als werkgever dat medewerkers er trots op zijn om bij het kantoor te werken en dat het in staat is om de grootste talenten te werven. Uit de school klappende medewerkers kunnen schade aanrichten, zeker als het gaat over de bedrijfscultuur.

Denk bijvoorbeeld aan Greg Smith van Goldman Sachs die in maart van dit jaar in het nieuws kwam. Gelijkzeitig met de indiening van zijn ontslag publiceerde hij een artikel in de New York Times waarin hij klaagde over de werkwijze en cultuur bij de bank.¹² Een voorbeeld dichterbij huis is de NOVA-uitzending waarin ex-medewerkers van DSB Bank over hun negatieve ervaringen bij de bank vertelden. We weten allemaal hoe het met die bank is afgelopen.

Oud-medewerkers kunnen ook indirect de arbeidsmarktpositie of de reputatie van uw kantoor beïnvloeden, bijvoorbeeld door – buiten werktijd - een pikant weblog bij te houden. De advocate die dat deed werd ontslagen door het internationale advocatenkantoor waar zij werkte. Zij diende vervolgens een schadeclaim van 3,5 miljoen pond in tegen dit internationale advocatenkantoor. De rechtszaak wordt door de internationale pers op de voet gevolgd. Bij ieder nieuwtje verschijnt een krantenbericht waarin het kantoor steeds weer met naam en toenaam wordt genoemd.

Zolang medewerkers hun geheimhoudingsplicht niet schenden en geen vertrouwelijke cliëntinformatie op straat komt te liggen, kan het hen niet verboden worden om hun ervaringen met anderen te delen. Het heeft ook geen zin om het gebruik van *social media* te verbieden. Het schijnt zelfs zo te zijn dat bedrijven die dat wel doen steeds meer moeite hebben om jong talent aan zich te binden. Voor hen is *social media* een onmisbaar communicatiemiddel. Het opstellen van richtlijnen om te voorkomen dat medewerkers hun kantoor in de problemen brengen is dan de enige oplossing.

e. De beroepsorganisaties

Het merendeel van de beroepsorganisaties (bijv. de Nederlandse Beroepsorganisatie voor

¹¹ Barbara Majoor, Rik de Roos, *Incidenten en dilemma's*, in: De Accountant, mei 2010, p. 24-25.

¹² Zijn 'openbare ontslagbrief' is te lezen op: <http://www.nytimes.com/2012/03/14/opinion/why-i-am-leaving-goldman-sachs.html?pagewanted=all>.

Accountants¹³, de Nederlandse Orde van Advocaten en de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie) heeft de mogelijkheid om een tuchtklacht tegen leden in te dienen. Dat gebeurt meestal alleen als sprake is van, wat ik maar even noem, ‘bedreigingen voor het beroep’.¹⁴ De beroepsorganisatie kan daarop stuiten door eigen onderzoek, maar het komt ook voor dat berichtgeving in de media daarvan de beroepsorganisatie op het spoor zetten. Zo kan de voorzitter van de NBA op grond van de Verordening Kwaliteitsonderzoek een tuchtrechtelijke procedure initiëren indien de uitkomst van het periodiek onderzoek, vervolgonderzoek of incidentenonderzoek daartoe aanleiding geeft.¹⁵ Ook kan de voorzitter een tuchtklacht indienen tegen de accountant die veroordeeld is voor een strafbaar feit dat raakt aan de werkzaamheden van accountant.¹⁶ Tot slot kan de Accountantskamer op verzoek van de voorzitter bij wijze van voorlopige voorziening de inschrijving van de betrokken accountant tijdelijk doorhalen. Er moet dan sprake zijn van een ernstig vermoeden van een zodanig handelen of nalaten dat zwaarwegende openbare belangen in het geding zijn.¹⁷

Ook de AFM kan tuchtklachten tegen accountants bij de Accountantskamer indienen. Een tuchtprocedure bij de Accountantskamer is in principe openbaar en de media berichten daar dan ook gretig over, zeker als het gaat over zogenoemde *high profile* affaires. Het gevaar is dat de accountant al in media veroordeeld wordt voordat de Accountantskamer een oordeel heeft geveld. De mogelijkheid bestaat om de behandeling van de tuchtklacht achter gesloten deuren te laten plaatsvinden, indien een openbare behandeling een goede rechtspleging of de belangen van betrokkene, klager of derden ernstig zou schaden.¹⁸ In twee recente zaken heeft de Accountantskamer een verzoek daartoe echter afgewezen.¹⁹

f. De verzekeraar

Dit aspect noem ik slechts volledigheidshalve. Komt de crisis in de vorm van een beroepsaansprakelijkheidsclaim (of een tuchtklacht als opstapje naar een dergelijke claim), dan zal dit gemeld moeten worden aan de verzekeraar. Niet tijdige melding kan gevolgen hebben voor de dekking van de claim, terwijl de toewijzing van een claim (en dus uitkering door de verzekeraar) weer kan leiden tot verhoging van de premie.

6. Tot besluit

Zakelijke dienstverleners koesteren hun reputatie en het vertrouwen dat zij van hun cliënten en in de markt genieten. Dat is terecht, want het is hun belangrijkste kapitaal. Vele risicofactoren vormen een bedreiging voor het behoud daarvan. Alleen al het in opspraak raken blijkt bijna even precair voor een kantoor als de vraag of een klacht of claim doel treft. Een crisis kan grote impact hebben. Niet alleen de gebeurtenis zelf moet worden aangepakt. In een steeds complexer wordende omgeving met strengere regels, toezichthouders en de argusogen van de media moet een kantoor ook bedacht zijn op allerlei andere krachten die door een crisis in gang kunnen worden gezet.

¹³ Vooruitlopend op de formele fusie, waarvoor een wetswijziging (de Wet op het accountantsberoep, zie noot 4.) nodig is, zijn het NIVRA en de NOvAA samengegaan in de Nederlandse Beroepsorganisatie voor Accountants (NBA).

¹⁴ Het NIVRA heeft hiervoor de Beleidsregel inzake Tuchtrechtspraak (Stb. 2010 nr. 15131, 1 oktober 2010).

¹⁵ Bijvoorbeeld Accountantskamer 30 januari 2012 (11/1703 Wtra AK).

¹⁶ Art. 22 lid 2 van de Wet tuchtrechtspraak accountants (‘Wtra’). Bijvoorbeeld: Accountantskamer 3 september 2010 (10/755 Wtra AK).

¹⁷ Art. 41 lid 1 Wtra. Ook de AFM kan hierom verzoeken. Bij wijze van voorbeeld: in Accountantskamer 10 juni 2011 (11/904 Wtra AK) is een verzoek daartoe toegewezen; in Accountantskamer 27 februari 2012 (11/1202 Wtra AK) is een dergelijk verzoek afgewezen.

¹⁸ Art. 28 lid 2 Wtra. Een enkele keer heeft de Accountantskamer een verzoek daartoe toegewezen. In de zaak Accountantskamer 28 november 2011 (11/455 Wtra AK) heeft de behandeling gedeeltelijk achter gesloten deuren plaatsgevonden op verzoek van de betrokken accountant.

¹⁹ De tuchtklacht tegen de accountant van DSB Bank respectievelijk tegen de accountant van Philips Pensioenfonds. De gronden voor afwijzing van het verzoek ex art. 28 lid 2 Wtra zijn niet bekend.